

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

1. marts 2017

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 272 (Alm. del) af 21. april 2016

Spørgsmål

Vil ministeren opdatere Klima- og Energiministerens svar på FIU alm. del – spørgsmål 198 (Folketingåret 2011-12), så det indregner gældende energipolitiske beslutninger (herunder implementeringen af energiaftalen i sin nuværende form) og de seneste prognoser for PSO-afgiften? Effekten bedes fremskrevet til og med år 2025.

Svar

I forbindelse med S-RV-SF-regeringens udspil *Vores Energi*, 2011 vurderede Energistyrelsen, at udspillet sammenlagt ville initiere direkte energirelaterede investeringer i intervallet 90-150 mia. kr. i perioden 2012-2020 (2011-priser).

Ved indgåelsen af det energipolitiske forlig i 2012 blev der aftalt billiggørelsesinitiativer, der reducerede belastningen af energiforbrugerne fra 5,6 mia. kr. til 3,5 mia. kr. i 2020 som følge af lavere PSO-afgifter og nettariffter, *jf. Aftale om dansk energipolitik 2012-2020*. Desuden betød billiggørelsesinitiativerne, at de samlede investeringer blev mindsket med ca. 5 mia. kr. frem mod 2020.

Til brug for *Svar på Finansudvalget spørgsmål nr. 198 (Alm. del) af 25. april 2012* om beskæftigelseseffekterne af energiforliget blev der foretaget et skøn for investeringerne i årene 2012 til 2020 på baggrund af Energistyrelsens investeringsintervaller, energiaftalens billiggørelsesinitiativer, samt aftalens finansiering.

I svaret blev det givet den betydelige usikkerhed om det samlede investeringsomfang vurderet, at der ville være en midlertidig positiv beskæftigelsesvirkning på i størrelsesordenen 4.000 til 8.000 personer i årene fra 2013 til 2019, *jf. tabel 1*.

Beskæftigelsesvirkningen i 2020 var svagt negativ, fordi de positive beskæftigelses-effekter af investeringerne ville aftage mod aftaleperiodens udløb, samtidig med at de negative effekter af finansieringen på arbejdsudbuddet gradvist ville stige i aftaleperioden. Usikkerheden om det samlede investeringsomfang gør sig også gældende i forhold til de beregnede beskæftigelses-effekter.

Tabel 1

Beskæftigelsesvirkning frem mod 2020 ved indgåelse af energiaftalen i 2012

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1.000 personer									
Samlet virkning af investeringer, forsyningsafgift, PSO mv.	0,8	4,4	4,4	6,4	6,6	7,5	7,0	5,8	0,0
Arbejdsudbud	0,0	-0,1	-0,1	-0,2	-0,2	-0,3	-0,3	-0,4	-0,4
I alt	0,8	4,3	4,3	6,3	6,4	7,3	6,6	5,4	-0,4

Anm.: Der er antaget en beregningsteknisk fortrængning af energiinvesteringer på 50 pct. og af investeringer i energibesparelser på 30 pct. Fortrængningen af investeringer vil alt andet lige reducere de beregnede beskæftigelsesvirkninger.

Kilde: Energistyrelsen og egne beregninger.

Overordnet set skelnes der i beregningen mellem to beskæftigelseseffekter af energiaftalen. Der er en primært *kortsigtet efterspørgelseeffekt på beskæftigelsen*. Den afspejler en positiv effekt af investeringerne og en negativ beskæftigelseseffekt af finansieringen i form af forsyningsikkerhedsafgift, PSO-afgift og nettariffter.

Der er desuden en *varig effekt af, at finansieringen reducerer arbejdsudbuddet*, som bestemmer beskæftigelsen på lang sigt. Denne negative effekt på arbejdsudbuddet blev ved aftalens indgåelse skønnet til ca. 400 fuldtidspersoner i 2020 og ca. 800 fuldtidspersoner på lang sigt.

Siden indgåelsen af aftalen i 2012 er der foretaget to væsentlige ændringer i energiforliget, der påvirker skønnet for investeringerne, såvel som deres finansiering.

For det **første** blev der i forbindelse med *Aftaler om Vækstpakke, 2014* indgået *Aftale om tilbagerulning af FSA (forsyningsikkerhedsafgiften) mv. og lempelse af PSO*. Tilbagerulningen af forsyningsikkerhedsafgiften og en række nedsættelser af energifgifter blev finansieret ved en forhøjelse af bundskattesatsen med 0,28 pct.-point fuldt indfaset i 2020 og en reduktion af grøn check fra 1.300 kr. til 875 kr. fuldt indfaset i 2020. Aftalen var fuldt finansieret og antages at være neutral for efterspørgslen. Finansieringsomlægningen vurderes endvidere at være omtrent neutral i forhold til arbejdsudbuddet, *jf. nedenfor*. Herudover blev der bl.a. aftalt en række justeringer af energiaftalens vindinitiativer, der samlet set skønnes at reducere investeringerne med 3-4 mia. kr. frem til 2020, idet 2 mia. kr. af reduktionen skyldes, at investeringer forskydes til 2021.

For det **andet** blev det med *Aftale om afskaffelse af PSO-afgiften, 2016* aftalt at reducere grøn check gradvist fra 875 kr. til 495 kr. i 2025. Supplerende grøn check reduceres forholdsmæssigt. Folke- og førtidspensionister friholdes for reduktionen af grøn check, ligesom tillægget til grøn check for personer med lave indkomster fastholdes uændret. Desuden forhøjes bundskattesatsen gradvist med 0,09 pct.-point fuldt indfaset i 2025. Derudover indeholder aftalen enkelte justeringer af støtteordninger til vedvarende energi mv., hvilket samlet har medført en nedju-

stering af Energistyrelsens vurdering af de samlede investeringer i energieffektivisering mv. i perioden frem mod 2020. Afskaffelsen af PSO-afgiften har på sigt en positiv effekt på arbejdsudbuddet og øger BNP strukturelt med 1¾ mia. kr.

I de opdaterede beregninger er der desuden indregnet effekten af, at den forventede pris på investeringer i vindområdet er nedjusteret i lyset af de realiserede bud.

I tabel 2 er vist de aktuelle skøn for energiaftalens investeringer i perioden 2012-2020, der er foretaget på baggrund af opdaterede investeringsoplysninger fra Energistyrelsen (december 2016) sammenholdt med skønnene fra 2012. Investeringsprofilerne indregner skøn for ovenstående ændringer af energiforliget.

Tabel 2

Skøn for energiaftalens direkte energirelaterede investeringer¹⁾ i perioden 2012-2020 i hhv. 2012 og 2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 ²⁾	2012-2020
Mia. kr. (2016-niveau)										
Ved energiaftalen (2012)										
Forsyningssektoren:										
Biomasse, biogas og kraftværker	0,0	1,8	1,6	3,2	3,2	3,7	3,7	3,7	0,0	20,9
Vind	1,4	3,4	1,6	4,8	4,8	7,4	7,4	7,4	1,6	39,8
Investeringer uden for forsyningssektoren (Energieffektivisering mv.)	0	7,0	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	62,3
I alt	1,4	12,2	11,1	15,9	15,9	19,0	19,0	19,0	9,5	123,0
Opdateret vurdering (2017)										
Forsyningssektoren:										
Biomasse, biogas og kraftværker	0,5	1,0	2,0	2,5	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	21,0
Vind	0,5	1,0	1,5	1,5	2,5	2,5	7,5	10,3	11,5	38,8
Investeringer underfor forsyningssektoren (Energieffektivisering mv.)	0	9,0	7,0	7,0	6,5	5,5	5,5	5,5	5,5	51,5
I alt	1,0	11,0	10,5	11,0	12,0	11,0	16,0	18,8	20,0	111,3
Ændring af de samlede skønnede investeringer fra 2012 til 2017	-0,4	-1,2	-0,6	-4,9	-3,9	-8,0	-3,0	-0,2	+10,5	-11,7

Anm.:

- 1) De skønnede investeringer er opgjort som middelværdien af Energistyrelsens opgjorte investeringsintervaller. I 2012 og 2013 skønnes investeringerne dog til maksimumværdien i intervallet i overensstemmelse med det udmeldte i forbindelse med kickstarten og FFL12. Energiaftalens billiggørelsesinitiativer er indeholdt i investeringskønnene, og de er beregningsteknisk håndteret ved en reduktion af investeringerne med 1 mia. kr. årligt i årene 2015-2019.
- 2) Investeringer som følge af energiaftale 2012 falder i altovervejende grad i perioden frem mod 2020. Investeringerne i forhold til etableringen af Kriegers Flak sker i 2019-2021. Energistyrelsen har til nærværende skøn lagt til grund, at der i den forbindelse vil være en investering på ca. 2,3 mia. kr. i 2021, der ikke er indeholdt i tabellens investeringskøn.

Kilde: Energistyrelsen og egne beregninger.

Samlet er der siden indgåelsen af energiaftalen sket en reduktion i det skønnede investeringsomfang i 2012-2020 fra ca. 123 mia. kr. til godt 111 mia. kr. Det skal

desuden bemærkes, at der er sket en vis forskydning af investeringerne henover perioden.

På baggrund af ændringerne i energiforliget, herunder på investeringsomfanget og de tilhørende finansieringselementer, er der foretaget en genberegning af beskæftigelsesvirkningen, *jf. tabel 3*.

Tabel 3
Beskæftigelsesvirkning af energiaftalen 2012-2025⁶⁾ i hhv. 2012 og 2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021-2025	Langt sigt
1.000 personer											
Ved energiaftalen (2012)											
Investeringer ^{1) og 2)}	0,8	4,4	4,4	6,6	6,7	7,6	6,7	5,4	-0,8		0,0
Forsyningsafgift, PSO og nettarif ³⁾	0,0	-0,1	-0,4	-0,8	-1,1	-1,4	-1,7	-2,0	-2,1		0,0
Energibesparelser ⁴⁾	0,0	0,2	0,4	0,6	1,0	1,4	1,9	2,4	2,8		0,0
Arbejdsudbud ⁵⁾	0,0	-0,1	-0,1	-0,2	-0,2	-0,3	-0,3	-0,4	-0,4		-0,8
I alt	0,8	4,3	4,3	6,3	6,4	7,3	6,6	5,4	-0,4		-0,8
Opdateret vurdering (2017)											
Investeringer ^{1) og 2)}	0,6	3,0	4,0	4,0	4,6	4,2	6,1	7,3	7,5	-5,5	0,0
Nettariffer, bundskat og grøn check ³⁾	0,0	-0,1	-0,2	-0,4	-0,6	-0,8	-0,9	-1,0	-1,1	-1,1	0,0
Energibesparelser ⁴⁾	0,0	0,2	0,4	0,6	0,9	1,2	1,6	1,9	2,3	0,9	0,0
Arbejdsudbud ⁵⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
I alt	0,6	3,0	4,1	4,2	4,9	4,5	6,7	8,1	8,8	-5,6	0,1

Anm: Tallene er afrundede.

- 1) Se bemærkninger til tabel 1.
- 2) Investeringer omfatter beskæftigelsesvirkningen af de samlede investeringerne efter fortrængning.
- 3) Finansieringselementernes efterspørgselsvirkningen på beskæftigelsen.
- 4) Energibesparelser viser beskæftigelsesvirkningen ved, at husholdninger og virksomheder får lavere energigudgifter og dermed hhv. højere disponibel indkomst og lavere omkostninger. Effekten af energibesparelserne er opdateret ved beregningsteknik at nedjustere besparelserne svarende til investeringerne. Samtidig er der korrigeret for virkningen af afskaffelsen af forsyningssikkerheds- og PSO-afgiften.
- 5) Finansieringselementernes arbejdsudbudsvirkning.
- 6) I årene 2021-2025 er angivet den gennemsnitlige årlige beskæftigelsesvirkning. Der blev i FIU 198 (2012-vurderingen) alene spurgt til beskæftigelsesvirkningen i perioden frem til 2020. Hvis beskæftigelsesvirkningen i FIU 198 var beregnet i perioden 2021-2025, ville den antageligt antage en negative værdi som i beregningen til FIU 272.

Kilde: Energistyrelsen og egne beregninger på ADAM.

Den genberegnete beskæftigelsesvirkning af energiaftalen er lavere end oprindelig vurderet i årene frem til 2017, hvilket skal ses lyset af det reducerede investeringsomfang. Den negative beskæftigelsesvirkning i årene 2021-2025 skyldes, at investeringerne bortfalder efter 2021 samt at perioden med højere beskæftigelse før 2020 har ledt til en svækkelse af konkurrenceevnen, som reducerer eksporten i en årrække efter 2020 indtil økonomien har tilpasset sig tilbage til ligevægt. På længere sigt er beskæftigelsesvirkningen alene bestemt af effekten på det strukturelle arbejdsudbud.

I det oprindelige svar blev det vurderet, at arbejdsudbuddet ville blive reduceret med ca. 800 fuldtidspersoner, når energiaftalens finansieringselementer (forsyningssikkerhedsafgift, PSO-afgift og nettariffer) var fuldt indfasede, *jf. tabel 4*.

Med aftalen om vækstpakken i 2014 blev det besluttet at tilbagerulle forsynings-sikkerhedsafgiften finansieret ved en reduktion i grøn check og en forhøjelse af bundskattesatsen. Denne finansieringsomlægning skønnes at være omtrent neutral i forhold til arbejdsudbuddet.

Aftalen om afskaffelse af PSO-afgiften blev finansieret bl.a. ved en reduceret og omlagt grøn check samt en forhøjelse af bundskattesatsen. Denne aftale skønnes samlet set at øge arbejdsudbuddet med ca. 850 fuldtidspersoner på langt sigt. Det skal i den forbindelse bemærkes, at PSO-aftalen også vedrørte andre investeringer end energiaftalens investeringer.

Samlet set har energiaftalen inkl. de to finansieringsomlægninger en svagt positiv arbejdsudbudseffekt på sigt. Den positive arbejdsudbudseffekt knytter sig navnlig til reduktionen af grøn check. Der er usikkerhed forbundet med de viste skøn.

Tabel 4
Arbejdsudbudsvirkning af energiaftalen og efterfølgende ændringer

Fuldtidspersoner	Ved energiaftalen (2012)		Opdateret vurdering (2017)	
	2020	Langt sigt	2020	Langt sigt
Forsyningssikkerhedsafgift	-400	-600	-	-
PSO og nettariffer	0	-200	0	-200
Finansieringselementer ifm. tilbagerulning af forsynings-sikkerhedsafgift	-	-	-400	-600
Afskaffelse af PSO-afgiften inkl. finansiering	-	-	500	850
I alt	-400	-800	100	50

Anm.: Arbejdsudbudsvirkningen af tilbagerulning af forsynings-sikkerhedsafgifter mv. og afskaffelsen af PSO-afgiften mv. er opgjort i hhv. 2020 og 2025. Den afskaffede PSO-afgift relaterede sig også til investeringer udover de, der er indeholdt i energiaftalen.

Kilde: De respektive aftaler og egne beregning.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister